

Hollola

SUUNNITELMA
IKÄÄNTYNEEN VÄESTÖN
TUKEMISEKSI 2022-2025

Antti Anttonen
hyvinvointikoordinaattori
Hollolan kunta

Sisällysluettelo

1. Johdanto.....	2
2. Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tila Hollolassa – keskeisimmät indikaattorit.....	3
3. Keskeisimmät tulokset ikääntyneen väestön hyvinvointikyselystä Hollolassa 2022.....	7
4. Tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta 2022–2025 ikääntyneen väestön tukemiseksi.....	10

1. Johdanto

Tämän suunnitelman tavoitteena on määritellä puitteet, joilla Hollolan ikääntyneille voidaan turvata hyvä ja laadukas elämä. Ikääntyvä väestö muodostaa koko ajan kasvavan joukon hollolalaisista. Laadukas ikääntyvän ihmisen elämä tarkoittaa muun muassa mielekästä tekemistä, viihtyisää asumista, harrastusmahdollisuuksia ja terveyttä sekä turvallisuutta. Näihin asioihin voi merkittävästi vaikuttaa ikääntyvä ihminen omilla valinnoillaan, kunta ja kolmannen sektorin eri toimijat.

Päijät-Hämeen alueellinen suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi 2021–2025 toimii pohjana tälle Hollolan kuntakohtaiselle suunnitelmalle. Alueellisen suunnitelman ydintavoite on se, että Päijät-Hämeessä on turvallista ikääntyä ja elää oman näköistä elämää.

Tämä on vanhuspalvelulain 5 §:n mukainen suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi Hollolassa 2022–2025. Suunnitelma sisältää tavoitteita ja toimenpiteitä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi. Suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain ja niistä raportoidaan valtuustolle kunnan hyvinvointiraportin yhteydessä. Tämän suunnitelman laadintaan ovat osallistuneet Hollolan vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenet sekä kunnan hyvinvointikoordinaattori.

2. Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tila Hollolassa – keskeisimmät indikaattorit

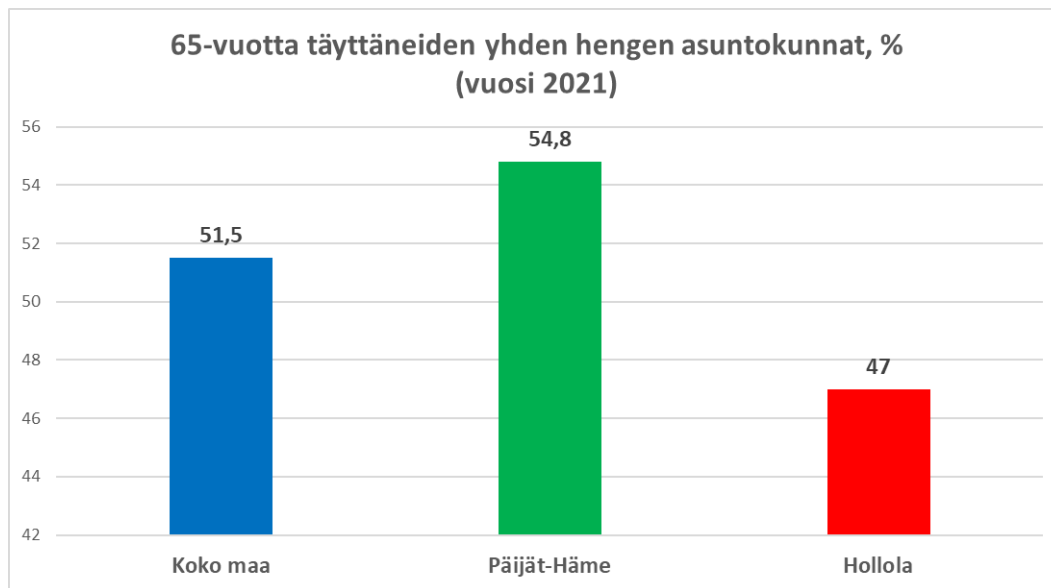
Indikaattorien seuraaminen on tärkeää, sillä ne antavat tietoa hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä ja mahdollistavat reagoinnin toimintaympäristön muutoksiin. Indikaattori on tilastollinen luku, jonka avulla voidaan laajaa tietoa tiivistää helpommin ymmärrettävään muotoon. Tässä kappaleessa on esitetty esimerkinomaisesti tietyt indikaattorit, jotka kuvaavat palvelurakenteen tavoitteita suunnitelmakauden aikana, huoltosuhteen sekä väestön kehitystä.

Keskeiset palvelurakennetavoitteet vuoteen 2025 mennessä

Indikaattori	Keskeiset palvelurakennetavoitteet 2025	Tilanne Hollolassa vuonna 2020
Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osuus	Asuu 94,5 %	94,5 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä yli 75-vuotiaista	Säännöllisen kotihoidon piirissä 10 %	9,0 %
Palveluasumisen piirissä yli 75-vuotiaista	Palveluasumisen piirissä 2-3 %	Ei ole ollut palveluasumista tilastojen valossa. Päijät-Häme 0,6 %
Omaishoidon tuen piirissä yli 75-vuotiaista	Omaishoidon tuen piirissä 3 %	3,9 %
Tehostetussa palveluasumisessa yli 75-vuotiaista	Tehostetussa palveluasumisessa 6 %	5,3 %

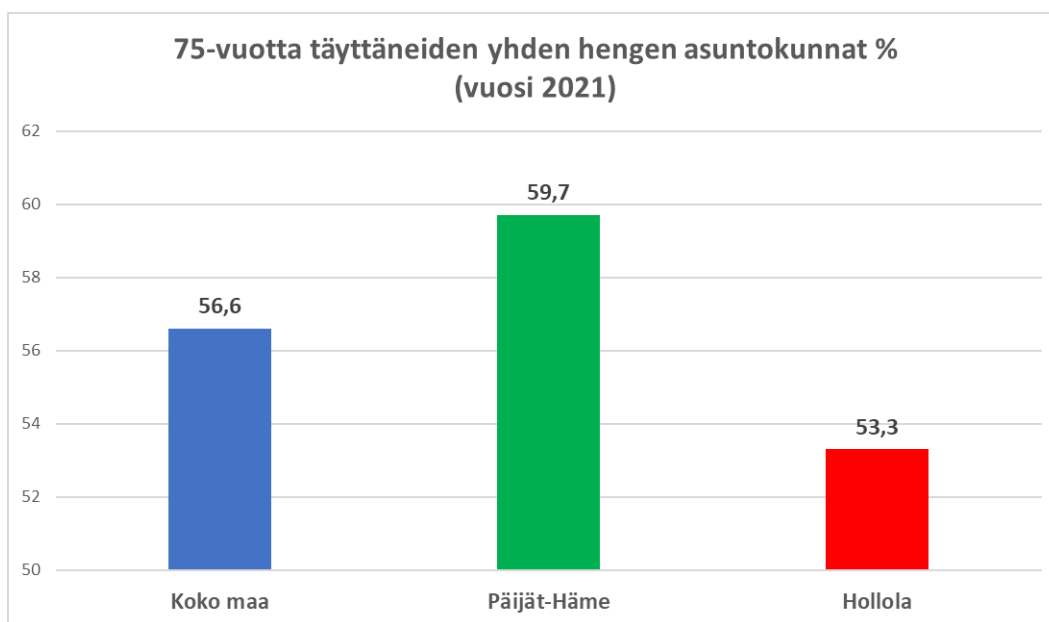
Kuvio 1. Keskeiset palvelurakennetavoitteet vuoteen 2025 mennessä

Tämä kuvio kertoo siitä, että keskeisenä tavoitteena on, että ikääntyneet voivat asua omassa kodissa mahdollisimman pitkään.

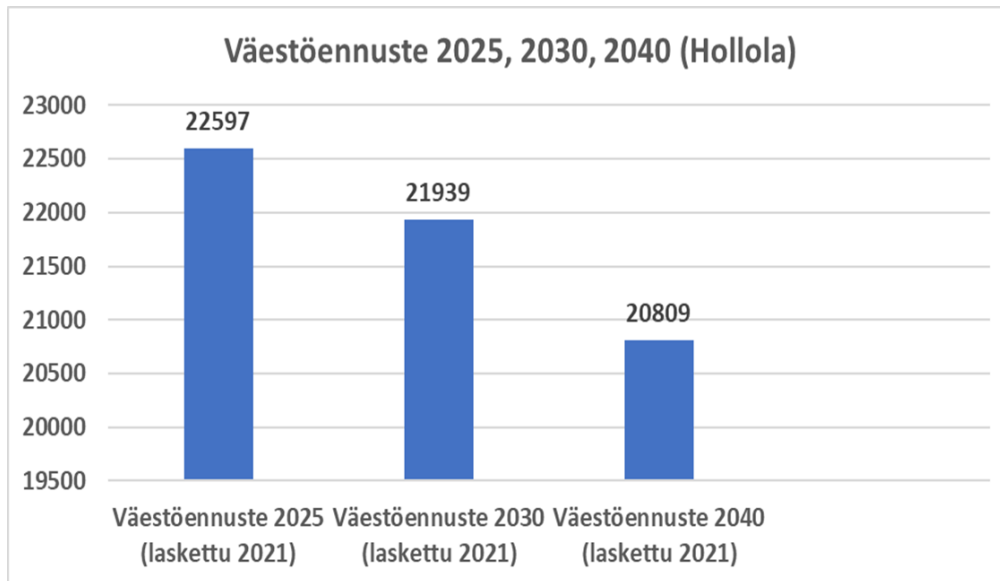
Kuvio 2. 65-vuotta täyttäneiden yhden hengen asuntokunnat %

Tämä kuvio ilmaisee 65 vuotta täyttäneiden yhden hengen asuntokuntien osuuden prosentteina vastaavan ikäisten asuntokunnista. Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asunnossa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Kuvio 3. 75-vuotta täyttäneiden yhden hengen asuntokunnat %

Tämä kuvio ilmaisee 75 vuotta täyttäneiden yhden hengen asuntokuntien osuuden prosentteina vastaavan ikäisten asuntokunnista. Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asunnossa vakinaisesti asuvat henkilöt.

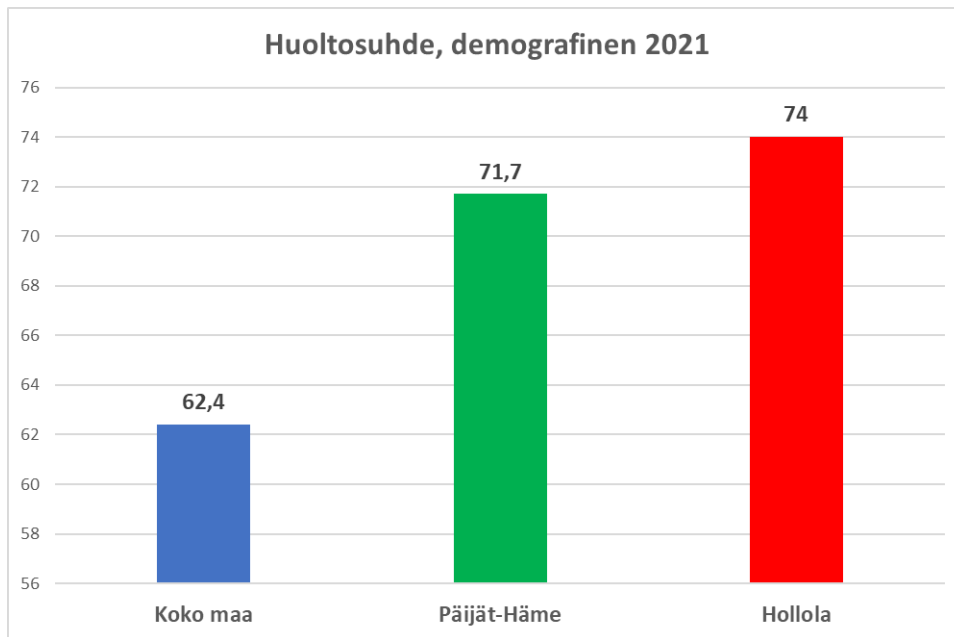
Kuvio 4. Hollolan kunnan väestöennuste vuosina 2025, 2030 ja 2040

Tämä kuvio ilmaisee Hollolan kunnan ennusteen vuosien 2025, 2030 ja 2040 väkiluvuista. Ennusteen lähtöväkilukuina ovat olleet vuoden 2020 lopun väkiluvut 1-vuotiskäryhmittäin sukupuolen mukaan. Kuvion mukaan väkiluku laskee vuonna 2025 (-553 asukasta), vuonna 2030 (-1211 asukasta) ja vuonna 2040 (-2341 asukasta). Väkiluku on Tilastokeskuksen viimeisimmän tiedon mukaan Hollolassa 23090 asukasta (31.12.2021).

Vuosiluku	%-osuus 65 – vuotta täyttäneistä	65-vuotta täyttäneiden osuus asukkaista	Asukasluku
2025	43 %	9717	22597
2030	48,6 %	10662	21939
2040	54,6 %	11362	20809

Kuvio 5. 65-vuotta täyttäneiden osuus hollolalaisista 2025,2030 ja 2040 väestöennusteesta

Tämä kuvio ilmaisee 65-vuotta täyttäneiden osuuden hollolalaisista 2025, 2030 ja 2040 väestöennusteesta.

Kuvio 6. Huoltosuhte, demografinen

Tämä demografinen (tai väestöllinen) huoltosuhte kuvio ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15–64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

3. Keskeisimmät tulokset ikääntyneen väestön hyvinvointikyselystä Hollolassa 2022

Kyselyn avulla haluttiin selvittää, millaisista asioista ikäihmisen hyvinvointi koostuu tällä hetkellä ja miten Hollolan kunnassa tarjottavia palveluita tulisi kehittää ikäihmisen näkökulma huomioiden. Kyselyyn pystyi vastaamaan sekä sähköisesti että paperisella versiolla ja siihen saatiin yhteensä 211 vastausta.

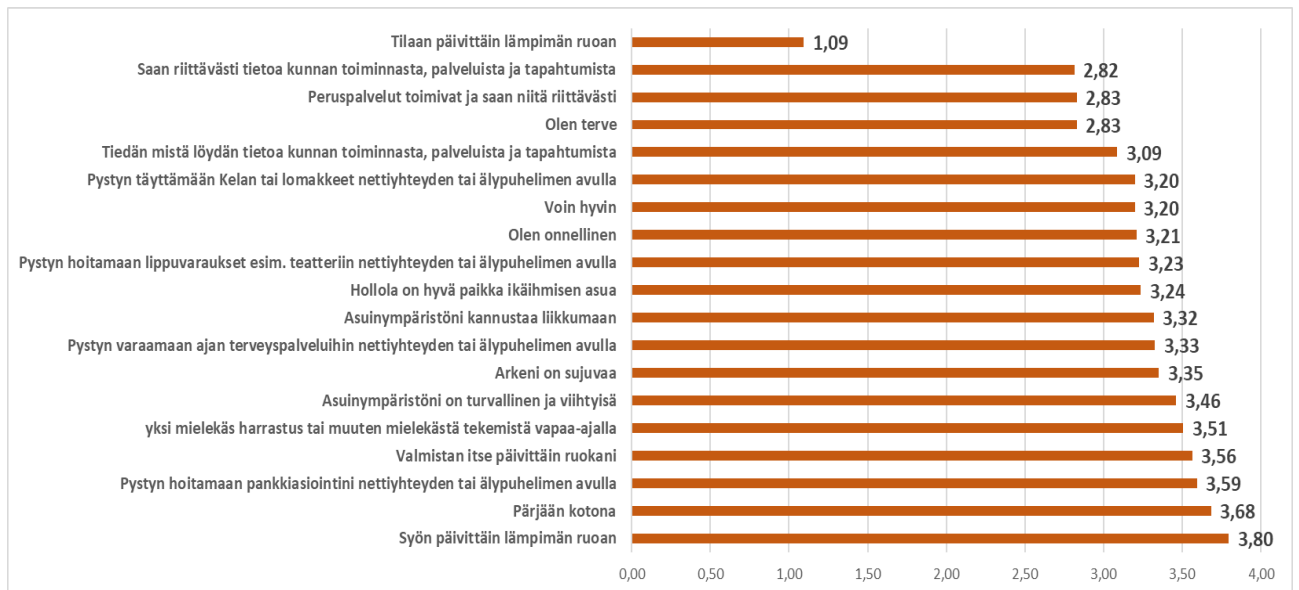
Johtopäätöksiä kyselyn vastauksista:

- Vastaajista suurin osa pärjää kotona, valmistaa itse päivittäin lämpimän ruoan ja harrastaa säännöllisesti jotain mielekästä vapaa-ajalla. Asuinympäristö koetaan myös viihtyisäksi ja turvalliseksi.
- Vastaajat kokevat, ettei kunnan toiminnasta, palveluista ja tapahtumista saa riittävästi tietoa. Peruspalveluiden saatavuudessa koetaan myös puutteita.
- Vastaajien hyvinvointi koostuu tällä hetkellä eniten fyysisestä hyvinvoinnista (hyvä terveys ja hyvä kunto), taloudellisesta toimeentulosta sekä sujuvasta arjesta.
- Kunnasta löytyvillä sosiaali- ja terveystaluuilla (75 %), turvallisella ja viihtyisällä asuinympäristöllä (53 %), liikuntapalveluilla ja muilla liikuntapaikoilla (38 %) sekä kirjastopalveluilla (33 %) on suurin merkitys vastaajien hyvinvointiin.
- Vastaajista 62 % juo alkoholia kerran kuussa tai harvemmin. Sen sijaan 15 % vastaajista juo kaksi kertaa tai useammin olutta, siideriä, viiniä tai muita alkoholijuomia viikossa.
- Suurin osa vastaajista arvioi, että hyötyliikunta kuuluu heidän päivärutiineihinsa useita kertoja viikossa. Liikuntasuositus reipasta liikuntaa 2 h 30 min toteutuu vastaajien osalta hyvin.

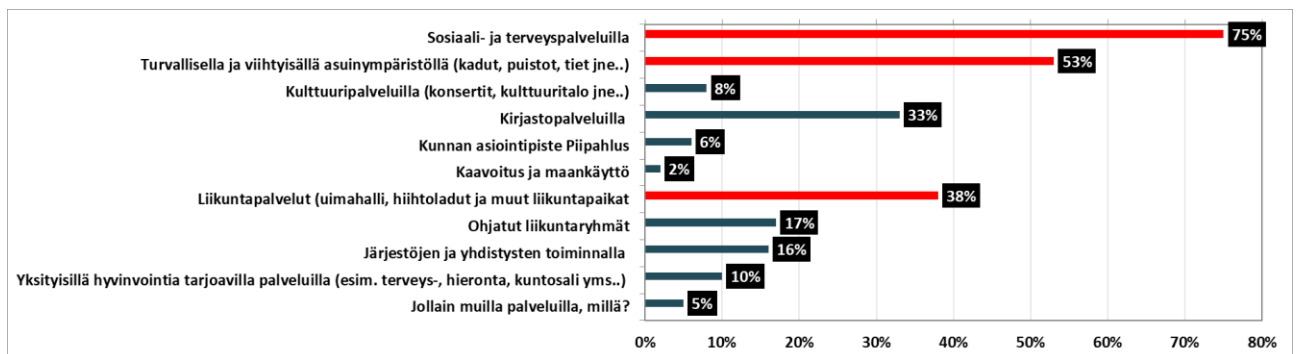
Kehittämisideoita vastaajien mielestä aihealueittain koottuna:

- **Kulttuuripalvelut:** Teatteria ja konsertteja kylille, lisää yhteisiä maksuttomia tapahtumia ympäri vuoden.
- **Digituki:** Henkilökohtainen tuki älylaitteiden käyttöön esim. kirjastossa.
- **Asuminen:** Veteraanitaloja lisää. Kodinomaista asumista, joka ei tunnu laitokselta.
- **Terveys ja hyvinvointi:** Kuntakartoitukset +65 –vuotiaalle (ravinto, liikunta, terveys).
- **Liikunta:** Ilmaiset uinnit ikäihmisille ja kuntosali kk-maksut halvemmaksi, uimahalliremontissa huomioitava, että kaikki ikäryhmät mahtuvat jatkossakin uimahalliin (laajennusvaihtoehto toivomuksena).
- **Kuljetuspalvelut:** Hoppa on tärkeä arjen liikkumisessa. Haja-asutusalueiden kuljetuspalveluiden kehittäminen.

- **Sotepalvelut:** Lääkəriin pääsy helpommaksi, terveysasemapalvelut Vesikansaan ja Hämeenkoskelle takaisin, kotiin annettavien palveluiden kehittäminen.

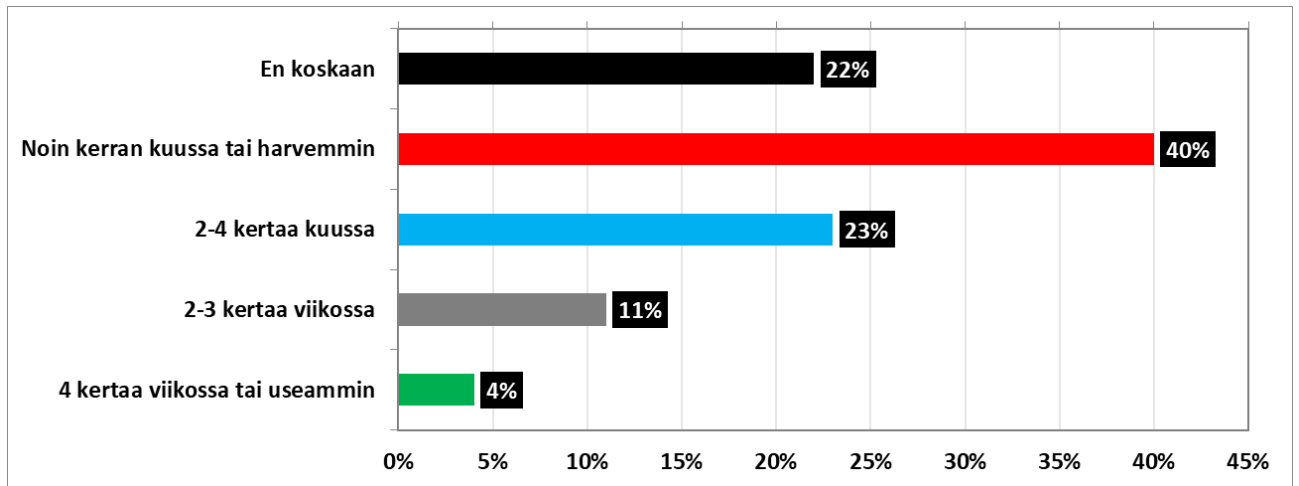

Kuvio 7. Väittämiä, joita vastaajat arvioivat asteikolla (1=täysin eri mieltä... 4=täysin samaa mieltä (n=211))

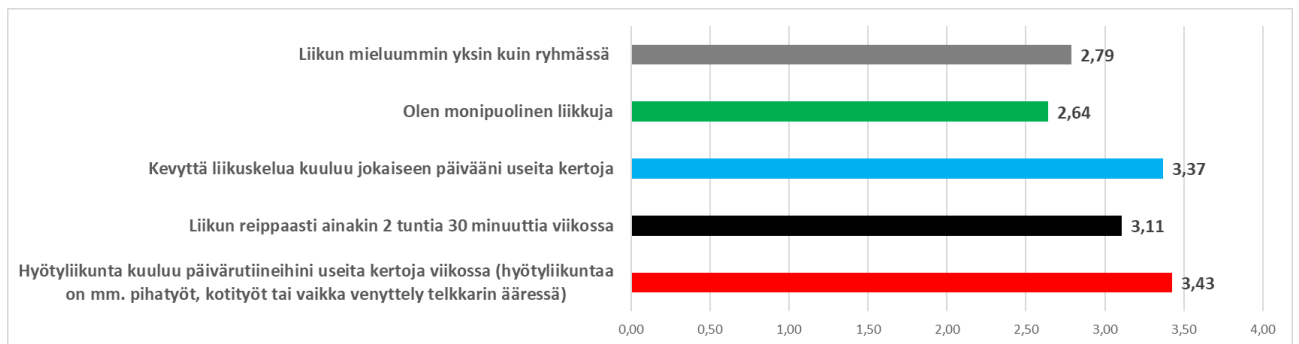

Kuvio 8. Kunnasta löytyvien palveluiden merkitys vastaajien hyvinvointiin (n=211)

Kuvio 9. Kuinka usein vastaajaa juo olutta, siideriä tai muita alkoholijuomia. Vastauksissa on mukana myös ne kerrat, kun on nautittu vain pieniä määriä, esim. pullon keskionolutta tai tilkka viiniä (n=211).

Kuvio 10. Vastaajien arviot omista liikuntatottumuksista asteikolla (1=täysin eri mieltä...4=täysin samaa mieltä (n=211)

4. Tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta 2022–2025 ikääntyneen väestön tukemiseksi

Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointiraportin yhteydessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho, mittarit ja seuranta
Ravitsemus- terveyden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Ylijäämäruoan toimittaminen seurakunnalle jaettavaksi • Ruokailusta sosiaalinen tapahtuma • Luennot / tietoiskut ikäihmisten ravitsemuksesta 	Vastuutaho: Elinvoiman ja hyvinvoinnin palvelualue Mittarit ja seuranta: <ul style="list-style-type: none"> • TEAvisari (THL) • Sotkanet (THL) • Kunnan hyvinvointikysely (2022,2024) • Kunnan hyvinvointikysely ikäihmisille valtuustokausittain
Liikunnan edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Maksuttomat tilat • Ohjattua liikuntaa ikääntyneelle väestölle • Kunnan avustukset yhdistyksille • Edullisemmat uintimaksut erityisryhmille (esim. erityisuimakortti) • Edullisemmat kuntosalin käyttömaksut ikäihmisille • Ikäystävälliset kuntosalilaitteet tulevan uimahallin kuntosalille • Liukuesteiden jakaminen ikäihmisille 	Vastuutaho: Elinvoiman ja hyvinvoinnin palvelualue Mittarit ja seuranta: <ul style="list-style-type: none"> • TEAvisari (THL) • Hollolan liikuntapaikka-suunnitelma 2022–2025 • Kunnan hyvinvointikysely (2022,2024) • Kunnan hyvinvointikysely ikäihmisille valtuustokausittain • Jatkuva asiakaspalaute ja siihen reagointi

<p>Osallisuuden, osallisuuden kokemuksien edistäminen sekä yksinäisyyden vähentäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vanhus- ja vammaisneuvoston aktiivinen toiminta • Kohtaamispaikat ikäihmisille • Ystävöimintää ikäihmisille • Kunnan, seurakunnan, eläkeläisyhdistysten sekä ikäihmisten kanssa toimivien yhdistyksien säännölliset kokoontumiset (Yhdistysfoorumi ikäihmisille) • Ikäihmisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen • Viestinnän kehittäminen huomioiden erityisesti ikääntyneet kuntalaiset • Senioritoiminnan koordinointi kunnassa 	<p>Vastuutaho: Koko kunta</p> <p>Mittarit ja seuranta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sotkanet (THL) • Kunnan hyvinvointikysely 2022, 2024 • Kunnan hyvinvointikysely ikäihmisille valtuustokausittain • Tapahtumien lukumäärä • Osallistujien lukumäärä • Kunnan viestintäsuunnitelma 2020
<p>Kulttuuritoiminnan edistäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maksuttomia tapahtumia • Teatteria kylille • Ikäihmiset mukaan kulttuuritoiminnan kehittämiseen • Yhteisöllisen kirjaston tapahtumatoiminnan kehittäminen 	<p>Vastuutaho: Hyvinvoinnin palvelualue</p> <ul style="list-style-type: none"> • TEAvisari (THL) • Kunnan hyvinvointikysely 2022, 2024 • Kunnan hyvinvointikysely ikäihmisille valtuustokausittain
<p>Päihteiden käytön vähentäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osallisuuden edistämisen eri toimet käytössä • Yhdistystoiminnan tukeminen (mm. maksuttomat tilat) • Maksuttomia tapahtumia ikäihmisille 	<p>Vastuutaho: Koko kunta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sotkanet (THL) • Kunnan hyvinvointikysely 2022, 2024 • Kunnan hyvinvointikysely

	<ul style="list-style-type: none"> • Luennot / tietoisuus päihteiden käytön haitoista ikäihmisille 	ikäihmisille valtuustokausittain
Viihtyisä ja turvallinen asuinympäristö	<ul style="list-style-type: none"> • Pidetään asuinympäristö viihtyisänä ja turvallisena • Kuntakeskuksen kehittäminen huomioiden ikäihmiset 	Vastuutaho: Elinvoiman palvelualue <ul style="list-style-type: none"> • Kunnan hyvinvointikysely 2022, 2024 • Kunnan hyvinvointikysely ikäihmisille valtuustokausittain • Jatkuva asiakaspalaute ja siihen reagointi
Ikäihmisten kotona asumisen sekä kunnan palveluiden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnassa tarjottavat peruspalvelut ovat kunnossa ikäihmisten tarpeet huomioiden • Kodinomaisen ja yhteisöllisen asumisen edistäminen • Liikennepalveluiden kehittäminen huomioiden ikäihmiset 	Vastuutaho: Koko kunta <ul style="list-style-type: none"> • Sotkanet (THL) • Kunnan hyvinvointikysely 2022, 2024 • Kunnan hyvinvointikysely ikäihmisille valtuustokausittain • Jatkuva asiakaspalaute ja siihen reagointi
Ikäihmisten digiosaamisen edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilökohtainen tuki / digineuvontaa älylaitteiden käytössä • koulutukset / tietoisuus ikäihmisille 	Vastuutaho: Hyvinvoinnin palvelualue ja konsernipalvelut <ul style="list-style-type: none"> • Toteutuneiden koulutuksien / tietoisuuksien lukumäärä • Osallistujien lukumäärä • Kunnan hyvinvointikysely ikäihmisille valtuustokausittain